

ANDERS LARSSON

LJUSSÄTTAREFÖRENINGEN

Svenska Ljussättareföreningen (SLF) är sedan några år en samarbetsförening till STTF. SLFs ordförande Anders Larsson informerar här om vad som har hänt i föreningen. Foton av Anders Larsson.

Snön vräker ner över Sverige och våren känns långt bort. Ändå säger kalendern att vi går mot våren. Den första omgången av vårens premiärer har gått av stapeln och nu arbetar många av landets ljussättare med de kommande produktionerna

Efter en sparsmakad höst för SLF:s del så har vi kommit igång med vår mötesverksamhet igen, vilket bl a har resulterat i två spännande museibesök. Vi går nu vidare med denna typ av verksamhet, men håller även på att fundera över hur vi ska bredda och fördjupa föreläsningar och diskussioner till förmån för föreningens medlemmar.

TVÅ INTRESSANTA UTSTÄLLNINGAR

Vi avslutade höstterminen så sent som den 17 december då vi tillsammans besökte utställningen med konstverk av Caspar David Friedrich på Nationalmuseum i Stockholm. Vissa höjer nog på ögonbrynen när man får en inbjudan till föreningsaktivitet på kvällstid veckan före jul och tänker att det måste krylla av människor på utställningen eftersom den ska avslutas i mellandagarna.

Det visar sig tvärt emot alla farhågor vara ett bra drag att bjuda in till detta möte, eftersom resten av Stockholms befolkning är hemma för att ta hand om allt julbestyr. Visserligen är det något färre medlemmar som sluter

upp (kanske de håller på med att ljussätta granen), men vi är i stort sett ensamma på hela utställningen vilket gör att vi i lugn och ro kan ta del av de fantastiska målningarna.

Strax innan vi ska lämna museet blir vi uppmärksammade på att det pågår en ljusinstallation på våning ett. Vi återvänder och kan ta del av ett mycket underfundigt interaktivt verk som får oss att förundrat fundera över varför ett antal nakna glödlampor som åker upp och ned för hallens pelare kan bli så intressanta!

Några dagar in på det nya året styr vi kosan mot Moderna Museet för att se utställningen om Salvador Dalí. Här är det mycket fler som vill ta del av utställningen under den sista utställningsveckan. Det hindrar oss dock inte från att få en mycket bra överblick över alla verk utan att vi behöver trängas i någon större omfattning.

Denna typ av museibesök är ofta mycket givande, även om man måste se anknytningen till ljussättningsområdet i ett större sammanhang. Redan nu har vi planer på ytterligare en viktig utställning vilket i detta fall blir den om Magos verksamhet.

Utställningen pågår på Judiska museet och vi kommer i detta fall att företa museibesöket under lunchtid för att se ifall denna tid kan passa våra medlemmar bättre än de kvällstider som vi tidigare har utnyttjat.

KAN VI LÄRA OSS FÖRSTÅ LJUSET?

Genom att besöka olika utställningar och gå på museum i största allmänhet går det att bredda sitt kunnande och seende som ljussättare. Det upplevda går även att använda som en gemensam grund att stå på i samband med att man ska skapa referensramar i det kreativa teamet inför en ljussättningsuppgift.

Men frågan återkommer allt mer ofta – hur går vi tillväga för att förstå oss på hur ljuset fungerar och påverkar oss? Finns det fundamentala byggstenar som vi alla som ljussättare borde känna till och vara medvetna om i samband med att vi genomför våra uppdrag? Kanske finns det rent av ett särskilt språk som vi borde använda oss av när vi pratar om ljuset som konstform och som liknar det språk som konstvetenskapen använder. Vi kanske ska överge den tekniska arbetsterminologi (frontljus, bakljus etc) för att istället hitta ett språk som handlar om perception och uppfattning av ljus.

Inom detta område har bl a Gösta Wessel inom ramen för sitt projekt "Visuella världar 2" gjort en viss grundforskning, men det finns mycket mer som skulle kunna göras. Bland annat hur man kopplar ett visst ljus till en viss text eller viss händelse och hur dessa hänger ihop (om det ex bygger på kulturella eller evolutionära referenser?).

Vi tror att vi som förening här har mycket intressant att leta fram för våra medlemmar. Det handlar till viss del om en typ av grundforskning som spänner över mycket stora fält och som skulle kunna locka såväl högskola som ett antal fria forskningsinstitutioner.

Hur detta omvandlas till praktiska handlande får framtiden utvisa, men det skulle både kunna innefatta ett antal seminarier som spänner över ett antal terminer och som skulle kunna samla forskare, såväl som att föreningens medlemmar själva skulle kunna initiera projekt inom området.

FÖRST ÅRSMÖTE SEDAN BIBU

Närmast på tur i tid står nu årsmötet den 21 mars och inom ramen för detta skulle vi kunna ta upp ovanstående frågeställning till diskussion inom föreningen för att se hur medlemmarna vill gå vidare i frågan.

På årsmötesdagen hoppas vi även kunna locka många medlemmar till ett inledande samtal om ljusfrågor i tiden; behöver vi ett certifikat för ljusbord och för riggning? Vad har vi att ta hänsyn till i vårt ljussättningsarbete för att eko-anpassa vår design? Samt vad bör ingå i en utbildning för framtida ljussättare?

Dessa frågor kommer att behandlas på seminariet som föregår årsmötet den 21/3. Håll koll på inbjudningar som skickas ut inför årsmötet så får ni information om tid och plats för mötet.

Utöver föreningens årsmöte så har föreningen åtagit sig ett publikt evenemang under våren. Detta är att delta under scenkonstbiennalen för barn och unga – BiBu festivalen, vilken hålls i Lund under tiden 5-8/5. I samband därmed kommer SLF att medverka inom ramen för seminarieriet "Scenkonstens byggstenar" med en paneldebatt där några av landets mest namnkunniga ljussättare verksamma med bl a turnerande barnteater deltar.

FÖRENINGENS HEMSIDA ÅTERUPPSTÅR

Välkommen till SLFs nya hemsida

Avslutningsvis har jag det glädjande beskedet att föreningens hemsida nu återuppstår i ny skepnad. Många har länge undrat när föreningen skulle ta sig i kragen för att göra något åt det lätt antikvariska materialet som förevisades på den förra versionen av SLFs hemsida.

Ni är nu hjärtligt välkomna att ta del av det material som ligger på hemsidan. Det finns en ganska stor publik del öppen för alla, men den största nyttan av hemsidan har man som medlem om man registrerar sig för att få tillgång till de sidor som endast är tillgängliga för föreningens medlemmar.

Ni är naturligtvis välkomna med synpunkter på saker som ni anser borde utvecklas, men allra mest välkomna är ni om ni dessutom skulle vara intresserade av att själva vilja delta i utvecklingen av föreningens hemsida. Det är endast på detta sätt som föreningen kan ha en levande hemsida som hela tiden utvecklas i den riktning som medlemmarna vill.

Detta var allt för den här gången. På återseende i nästa nummer av ProScen.

På hemsidan arbetar vi med att bevaka ett antal intressanta verksamhetsområden vilka kan vara till nytta i ljussättningsarbetet

En av de många sidor vi har rör Arbetsmiljöområdet. Genom att aktivt samla och strukturera ett antal viktiga länkar kring ämnet, leder vi föreningens medlemmar vidare för att underlätta deras arbete.